

"האלו, מישקה! שמע, אני יושב עכ" שיו על רשימת המועמדים שלנו לכנסת הבאה. זה לא מסתדר. אני צריך לפחות חמישה-עשר מקומות נוספים בשביל הקבוצות שמגיע להן. אולי אפילו שמונה-עשר."

"אתה מספר לי? אצלי זה יותר גרוע! מקבלים קולות מבני עדות-המיזרח ולא נותנים להם כסאות. אני צריך לפחות שמונה נוספים."

"אז תראה, אולי נעלה את מיספר חברי-הכנסת ל-150?"

"זה לא מסמיק. גם בממד"ל יש בעייה. אני מציע 160."

"טוב, על המיספר המדויק עוד נדבר."

"האלו, מישקה! בקשר עם אחוזי החסימה, אנחנו מציעים שני אחוז." "למה רק שניים? נקבע המישה, ונחטל במכה אחת את כל המיפלגות המטר" רידות. לא כדאי לשנות את האחוז כל שנה. פעם אחת, וזהו."

"אתה צודק, אבל זה לא יילך. אצ" לנו לא רוצים לחסל את ל"ע."

"כמה יקבל ע"מ, לדעתך? צריכים לדפוק את ע"מ."

"העיקר זה לדפוק את העולם הזה והמרכז החופשי."

"אבל לא כדאי לדפוק את פא"י. זה רק יחזק את אגו"י."

"חבל גם על מק"י. אבל הם ממילא גמורים. אז אולי כדאי לחסל גם את רק"ח?"

"לא כדאי. אם יירדו למחלת, זה ייצור בעיות ביטחוניות."

"מה אתה אומר? שני אחוזים וחצי?" "אנחנו חשבנו על אחוז וחצי."

"תראה, לא כדאי לעמוד על המקח. נשתווה על שני אחוזים."

"בסדר. בעוד שנה-שנתיים אפשר לש" נות את זה עוד פעם."

"האלו, מישקה! בקשר עם חלוקה

תועלתם הפרטית הזמנית של מי שיש להם, במיקרה, רוביקולות בכנסת.

לפני כמה חודשים נדונה בציבור ובכנסת ההצעה לשנות מן היסוד את שיטת הבחירות הנהוגה בארץ. הוחלט עקרונות להחליף את השיטה היחסית הקיימת בשיטה האזורית.

הכל הודו כי השיטה החדשה תיתן למערך (ואפילו למיפלגות) העבודה בלי מפ"ם רוב מוחלט בכנסת.

זה מסביר מדוע נמצאו לשיטה תומכים בתוך מיפלגת-העבודה. אבל אין זה

כה המערך ב-45% של הקולות ובי-51% של מנדטים בכנסת. הודות לאחזקה-החסי מה שיפסול רבבות קולות כשרים.

הוא יעביר או חוקי-בחירות חדש. לפי השיטה האזורית, שתהיל לו רוב גדול הרבה יותר בבחירות לכנסת התשיעית. אז יזכה באותם 45% של הקולות, ובי-60% של המנדטים.

מה הלאה?

אפשר לכתוב את התסריט כבר היום: מומחי המערך יהיו זקוקים למנדטים נוספים, כדי לספק קבוצות-לחץ נוספות במיפלגה.

הם יבדקו מחדש את איוורי-הבחירה, ויישנו אותם כך שיווצר רוב למערך באי-

רון לשילטונים המוחזק במדינה ובתקציבה?

שום שיטה אינה קדושה. החיים משתנים, וגם לשיטות מותר להשתנות. בתנאי אחד: שקיים מחסום-ברזל בפני ההפקרות של בעלי-השררה.

במלים אחרות: כשיש חוק

כל חוקה באה לאפשר שינוי הדרגתי, תוך הסכמה כללית, ותוך הקפדה על זכר יות המיעוט. הוא מבטיח את שילטון הרוב — אך מונע את הפקרות הרוב. בארצות-הברית שונו לא פעם פרטי שיטת-הבחירות. אבל כל תיקון עובר דרך ארוכה מאוד, וזקוק לאישור מוקדם של הרבה עשרות מוסדות שונים. תיקון המת קבל בדרך זו, מובטח לפחות שאינו בא כדי לספק את האינטרסים של רודנים זמניים.

אילו היה הסינאט של ארצות-הברית מחוקק את אחד החוקים המתכשלים כרגע במיטבח-הקונגרס יות של המערך-הח"י, היה בית-המישפט העליון זורק אותו לפח האשפה.

בארץ אין לנו חוקה. 61 חברי-כנסת, שרובם משקקים בנעליהם למראה קומץ העריצים הקובעים את עתידם. יכולים להעי ביר כל חוק בהצבעה אוטומטית. ולהפוך את כל תהליכי הבחירות לחוכא וטלולא. לכן יש להגיד לאו מוחלט לכל שינוי בחוקי-הבחירות. השיטה הקיימת צריכה לעמוד, מבוזרת ומשוורית — עד אשר תתקבל כמדינה זו חוקה דמוקרטית.

יש להילחם בכל האמצעים נגד כל שינוי בחוקי-הבחירות. עכ"ש יו. כבר בשלב הנוכחי. לא מפני שהם אידיאליים. מיגרעותיהם ידועות. ולא רק מפני שהשינויים עצמם הם

האלו, נדישקה!

שרירותיים, אנטי-דמוקרטיים, ותפורים לנוחיותם של קבוצות-עסקנים רודניות. אלא מפני שכל שינוי — וזוא גם הקטן ביותר — ייתן הכשר לשינויים בדת-יפוסקים, שיקברו דחתם את הדמוקרטיה הישרא-לית.

האגדה מפארת את הילד, שסתם באצ" בעו את החור בסכר. כי החור הקטן ביר תר בסכר מוכרח להביא להריסת הסכר כולו, ולהצפת הארץ.

חוקי-הבחירות הקיימים, עם כל שגיאותיהם, מהווים סכר לזה. הם קיימים מאז ימיה-ראשית של הדי מדינה. בזה כוחם.

אנשים טובים יכולים לגלות את מיגרעותיהם. פרופסורים יכולים לחבר חיבור רים מלומדים ולא שיטות טובות יותר. מתקני-עולם למיניהם יכולים להמציא פאטנטים חדשים מרהיבי-עין.

אולם לא האנשים הטובים, לא הפרור פסורים ולא מתקני-העולם יבצעו את הדי שינויים. יבצעו אותם אינטרסנטים תאווי-שילטון, הרחוחים בוו תהומי לתהליכי כים הדמוקרטיים.

אלה מלריים רק ברפורמה אחת: זו שתנחיל להם עוד קצת שררה, עוד קצת כסף מכיסו של משלהם-המיסים, עוד קצת פריביליגיות למעמד החדש של בעלי-מבניות-שרד ודירות-שרד ונמטי-עות-שרד

לכן, הבה ניגח זוג מיספריים, ונחתוך את חוקי-השילטון של מישקה ושות'.

זורים שבהם הוא נכשל. הם ישנו את חוקי-הבחירות עצמו, כדי להגביל עוד יותר את המיפלגות שנשארו בחיים — ובראש וראשונה את הליברלים החכמים.

הם יושנו ויושנו, עד ששילטון נם יהיה בידערי.

וד לפני כמה חודשים, כשניבאנו זאת, אמרו לנו: "אתם רואים שחור" רות. צריכים להאמין בבני-אדם, ואפילו במפא"י-ניקים. אי-אפשר לשנות את חוקי-הבחירות כל שני והמישי. הם לא יעזו."

מי יאמר זאת היום?

בשבעות אלה הוכח ששום חוקי-בחירי רות אינו קדוש לבעלי-השררה. **מי, הוכח שהם מוכנים לתחלוף חוקי-בחירות כגרכיים משומשים.**

הוכח שאינם מהססים לשנות שיטה צר דקת של חלוקת-עודפים, הקיימת מזה עש" רים שנים, כדי לזכות בשניים-שלושה מני דאטים עלובים.

כל זה, כשעוד אין להם רוב מוחלט בכנסת. כשהם עוד זקוקים לקנוניות אפלות עם אנשי ה"אלטרנטיבה", תוך גי צול שינאותיו הפרטיות של פלוני, טיפי שותו האינסופית של אלמוני ואהבתי חשלמונים של שלמוני.

כיום אף לרגע בכך שאם יצליחו ראשי המערך לשנות את חוקי-הבחירות — ישנו אותם שוב ושוב, עד שיחוסל המימרד האחי

מסביר מדוע נמצאו לה תומכים במיפלגות האחרות, ואפילו במיפלגות קטנות, ש" השיטה החדשה תחסל אותן אוטומטית. **אלה אמרו: "נכון, בפעם הרא" שונה זה ייתן רוב גדול למערך. אבל בהדרגה תיווצר מיפלגות-אל" טרנטיבה, וכעבור ארבע שנים — נגיד ב-1981 — יהיה סיכוי לחיי דופייה-שילטון. וגם בתוך המערך ישתנו הדברים בעיקבות רפורי" מה זו."**

זהו רעיון יפה. הוא מבוסס על הנחת יסוד, הנראית לתומכי-ההצעה התמימים כמובנת מאליה: ששינוי-השיטה יהיה חד פעמי, והכל ינהגו על-פי הכללים החד" שים שיתקבלו.

הנחה זו מתה כשבוטעות האחי רונים. מי שאינו רואה זאת, הוא עיוור.

עסקני המערך, היוזמים את הקנוני-יות הנוכחיות בקשר לאחזקה-החסימה, חלוקת-העודפים וכו', מייצגים מיפלגה שאין לה רוב בכנסת.

הם מקווים להשיג את התמיכה הדרושה להם מצד עסקני גח"ל, על שתי גדותיו.

כמה מראשי הליברלים, בעיוורון הפור סל אותם לעולם ועד לכל תפקיד אחי ראי, מוכנים לעזור להם בביצוע מוזי מות אלה, כדי לדפוק את פלוני ואלמוני. **אם כן, מה יקרה אם יהיו למעי" רך אי-פעם 51% בכנסת?** נניח שבבחירות לכנסת השינית יי-

חדשה של העודפים, זה בסדר אצלנו. טוב מאוד. אין מה לקוות שהמפד"ל תתמוך, מה?"

בטח שלא. אותם זה ידפוק. אבל אתה תרוויח איזה שלושה-ארבעה מני דאטים, זה גם לא חולך בגלל."

"אתה מדבר? לך זה דרוש יותר, עם כל הבעיות בסיעה שלך."

"זה נכון, אבל תזכור שאני עושה לך טובה. אתה תקבל מזה רוב מוחלט. יש לך מזל שהחברים שלי לא מבינים את זה."

די יגיה, או הגשש החיזור, יכלו לבסס ערב שלם על שיחות-טלפון כאלה. שיהות קצרות וקולעות, במיבטא רוסי או פולני. בהן מחלקים שניים-שלושה עסי קנים ביניהם את הכנסת הבאה.

מי יהיה, מי לא יהיה, כמה יהיו. רצון הבוחרים נקבע מראש על-ידי קר" מץ אנטי-מנגנון, שאף אחד מהם לא היה זוכה למאה קולות אילו התייצב בבחי רות לבדו ובשמו.

זהו חומר אידיאלי לפארודיה. אבל זה רציני.

כבר הסברנו לא פעם מה תהייה הדי תוצאות של שיחות אלה, אם תתגשמה הקנוניות. הפעם אני רוצה לשים את הדגש על צד אחר של תהליך זה. דומני שלא עמדו עדיין די הצורך על העיקרון החשוב ביותר, המונח בייסוד כל הקנוניות האלה: **העיקרון האומר שיותר ישנות בכך שעה את חוקי-הבחירות, לשם**